

KÉLET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1881.

Kolozsvár, szombat, június 25

Hirdetési díjak.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 2 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus) der Wollzeile 36.) Haaseenstein et Vogler (Wallfisch-gasse 10) Rud. Mosse Publicistische Bureau. Budapest: Haaseenstein, és Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. hirdetés közv. vételi irodája Budapeston Szerb-tér 8. sz.

Elgyűltési cikkeik

garmond sora után 25 krajczár fizetendő.

A „KÉLET” előfizetési díja:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt.
Fél évre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik a „Kélet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.
Szerkesztői és kiadói szállás: főúti 12-ik szám.

Hírlapok nem adnak vissza.

Tizenegyedik évfolyam.

BUDAPEST, június 20. 1881.

n— A korteskedések országsszerte kezdik elérni tetőpontjukat. Itt van a választás nem sokára, rövid idő alatt elérték már, hogy ki a vívát, — minden párt — utolsó erejét is megfeszíti tehát a közönség kapacitálására.

Az ellenzéki pártok úgy látszik kezdik érezni megvetésüket; mert előre készítik a talajt a védekezésre s előre keresik bukásuk mentségeit. Hát biz ez szomorú állapot rájuk nézve, s ha visszaemlékezünk azon kevély győzelmi riadóra, melylyel a választási küzdelmet megkezdették, valóban nevetséges is. Mily kevély állításokat hallottunk az ellenzéki sajtó megszámálhatatlan e ikeiből az ellenzéki szellem reneteg elterjedésére nézve. A ki e nyilatkozatokat olvasta s elhitte, az bizonyosan nem is képzelhetett mást, mint hogy ez a rövid idő alatt okvetlenül megbukandó szabadelvű párt eddig is csak Szilágyi Dezső és hírlapjai ingyen kegyelméből volt többségben, s hogy az az „ország-eladó” Tiszakormány csak azért nem csapott el eddig, mert Verhovayék illemérzete megakart a országot kimélni a külföld előtt a botrányt okozó szerepétől.

S ime most e nagy dicsekedés minő szerény mértékű valóra devalválódik le? Van az országnak körülbelül négyszáz harmincz választó-kerület. Ha az ellenzéki szellem csakugyan oly nagy kiterjedést nyert volna Magyarországon, annak bizony az volna a legbizonyítóbb jele, ha a kerületek legnagyobb részében az ellenzék jelöltjei megkisértenék a választási győzelem kivívását. Az ellenzék roppant dicsekedései után nem is vártunk egyebet, mint azt, hogy a szabadelvű párt előtt nem lesz egy kerület sem olyan, melyben valamely ellenzéki jelölt felállítása nem tenné számára kétségessé a győzedelmet. S ime a tények mást mutatnak. Magyarország körülbelül négyszázharmincz kerülete közül az ellenzék és pedig habarék és szélsőbal együttvéve mindössze csak kétszáz negyven helyen volt képes jelöltet felállítani, tehát az összes kerületeknek majdnem fele a szabadelvű párt hatalmában van.

Hát ez az ellenzéki szellemnek hiresztelt nagy térryerése? Térryerésnek lehetne nevezni csak abban az esetben, ha a mult követválasztásnál még kevesebb ellenzéki jelöltet lehetett volna felállítani. Ámde az is tény, hogy az 1878-

diki választás alkalmával az összes ellenzék kétszázhatvennyolcz kerületben volt jelöltek által képviselve. Tehát ezelőtt három évvel harmincznyolczal több jelöltjük volt, mint van jelenleg. E szám pedig nem az ellenzéki szellem terjedését, hanem épen ellenkezőleg annak lefogyását bizonyítja.

Hanem mint mondtuk, kezdik is érezni előre a szenvedendő nagy vereséget, s már most jó előre körülnéznek a vereséget úgy, a hogy kimentendő okok fölfedése után. S e tekintetben jó előre kiadták a jelszót a kormányi pressió hangoztatásában. Hát biz ez nagyon furcsa, épen azon lapoktól, melyek a régi kormányokat nemcsak támogatták, de a legmerészebb kortes fogásokra, a legerősebb pressióra egyenesen provokáltak, melyek Lónyay korában névszerint újságilag adták fel a főispánokat, ha ezek a legkisebb lanyhaságot tanúsították; a melyek a hivatalnokai kar megrendszabályozását követelték, s nyíltan rosszallólag szóltak a püspökökről, ha ezek a választási célokra nem eléggé adakoztak.

És mit tudnak felhozni annak bebizonyítására, hogy a kormány a választásokra pressiót gyakorol. Semmi egyebet, mint hogy két számtiszt Budapestről Szegedre áthelyeztetett. Hát ez igaz. De ez egyedül álló eset még nem azt jelenti, hogy a kormány korlátozni akarja a hivatalnokok egyéni véleménynyilvánítását. A hivatalnokok szavazatzoggal bírnak s a val szabadon élhetnek. S e szavazattal a hivatalnokok épen a Tiszakormány alatt élhetnek szabadon, szavazatzogulat, véleményük szabadságát korlátlan módon érvényesíthették 1878-ban és érvényesíthetnek fogják most is. Azt, hogy az államhivatalnok szavazzon meggyőződése szerint, azt ha tetszik higgadtan indokolhassa is, méltányosan igényelhetők, megengedhetők tartja, s hogy így vélekedik, be is bizonyította a Tisza-kormány. De hogy a hivatalnok kortesgyűlésekben szerepeljen, szíjja a kormányt, mint a bokrot, hirdesse annak hazaáruló voltát, ez már a hivatali feyelem követelményeivel semmiképpen sem összeegyeztethető. Az a szóban forgó két számtiszt pedig épen így tett, budai szélsőbal kortesgyűléseken ők voltak a legnagyobb szájuk a Tisza-kormány gyalázásában, s ők szólták le legjobban azon ministeriumnak, melyben szolgáltak, vezetőjét. A két illető ur nemcsak véleménysszabadságával élt, de a val hivatalnokai karban szükséges feyelemről el a mindnyájunkat. Különbön pedig perelünk azután is . . .

A mint a nyár forróbb lett — hogy az almafák levele lankadtan lógott a szárn s a fű gyökere aszni kezdett — a lakom is, meg a felesége is mind kevesebbet dolgoztak s mind többet panaszkodtak. A lakom, — ki a mestersége helyett örökké egyebek után látott, — talpfényesítő vasakat csiszolt az árnyékban s szidta a világot, mely az emberek fáradozásait nem fizeti meg, esténként pedig horgászni járt, hogy legyen valami időtöltése is, míg a felesége bogarakat keresett s legyeket fogott a horog számára s közben panaszkodott a sok dolog miatt s emlegette, mily sok vesződéssel él, mennyit fut, fárads hogy mennyire áhitozik a tisztaság és rend után, melyet azonban ily terhes családdal alig reményl elérhetőknek.

Tití néniék csak jártak ki a kert végébe, hallgatva, s élve egyik nap után a mást.

Háromk állapotjában összevissza annyit változás történt, hogy Kati megtanult járni s hogy Tití anyó mind gyengébb lett. Anyyira gyenge lett, hogy mikor vonult át kiséretével a kerten, szüntelenül hátramaradozott. A csepp is, Dódi is előtte jártak. Vezetették, buzták maguk után s olyan jóízűen kacagtak, ha botlott az anyó.

Mert botlott, pedig mind a földet nézte. Hallottam a mint mondta egyszer:

„Te Dódi, nem vezettek-e ti engem valami hegyre? Mindig úgy érzem, mintha hegyre mennénk, olyan nagyon fel kell emelnem a lábamat. Igazán nem tűző-e tréfát belőlem?”

Dódi kacagott:

Jaj — mondta — jaj de vak vagy te anyókám! Jaj — itt ezen az egyenes úton hogyet látni, jaj de boldogtalan vagy te anyó, — s tapsolt a kezével vigán.

vására vissza is élt, s így maguk provokálták a fegyelmi szabályok alkalmazását maguk ellen. Esetükkel csak a ráfogás bizonyíthatja a kormány választási pressióját.

A Tisza kormány arra nem is szorult, mert a közvéleményt az általa végbevitt tényekkel hódította maga mellé, s így diadala becsületes eszközökkel kivitt és óriási lesz.

A pénzügyminister hivatkozással az 1878. évi XXI. törvényzikk XII. cikkére és az 1878. évi 71.914 számú körre.deletré a várműleteknek ezüstben történő fizetésénél, vagy biztosításánál eredendő árkeletpótlék a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok cs. kir. pénzügyministeriumával egyetértőleg 1881. évi július hóra tizenhat százalékban állapította meg.

Szász lelkészek nemzetiségi türelmetlensége. Kisküküllő megyéből írják az „Orsz. Ert.”nek, hogy Holdvilág és Sáros Nagy-Küküllő megyebeli községnek evangélicus hitfelekezeti lelkeszei, az Erzsébetváros részéről az állam hivatalos nyelvén hozzájuk intézett hivatalos megkereséseket visszautasították. A Kis-Küküllő megyei alispán a nevezett evangélicus lelkészek ellen panaszt emelt a kormány-nál, ezen ügy most a vallás- és közokt. minister tárgyalása alatt áll.

KÉPVISELŐVÁLASZTÁSI MOZGALMAK.

Választási határnapok.

Jun. 24. Megyék: Abauj (5 választó kerület), Árva 2, Bács-Bodrogh 11, Baranya 7, Borsod 6, Fejér 5, Gömör 6, Hajdu 3, Hont 3, Kolozs 4, Nógrád 6, Nyitra 11, Somogy 8, Szepes 6, Szolnok-Doboka 5, Tolna 6, Torna 1, Ugocsa 2, Vas 10, Veszprém 6, Zala 9, és Zemplén 8; városok: Bácsa 1, Budapest 9, Csongrád 1, Kolozsvár 2, Komárom 1, Nagyváradi 1, Nyíregyháza 1, Pécs 1, Szarvas 1, Szék 1, S. Sz. György 1, Szamosújvár 1; összesen 152 választókerület.

Jun. 25. Megyék: Arad 7, Bihar 12, Brassó 2, Csanád 2, Csik 4, Háromszék 4, Kis-Küküllő 2, Udvarhely 3, Ung 4, Zolyom 3; városok: Arad 1, Berezsk 1, Besztercebánya 1, Fiume 1, Gyöngyös 1, Kassa 1, Marosvásárhely 2, Miskolcz 2, Nagyszeben 2, Oláhalu 1, Szatmár-Németi 1, Sz. Udvarhely 1, Vizakna 1; összesen 59 választókerület.

Jun. 26. Megyék: Esztergom 2, Pest-Pilis-Solt-Kiskun 11; városok: Brassó 2, Eger 1, Esztergom 1, Hajdu-Böszörmény 1, Makó 1, Szekesfehérvár 1, Szentes 1; összesen 21 választókerület.

S annyira gyenge lett a nanyó, hogy kiolt néha a leánya meg a veje ellen, s néha az élet ellen. Persze igen boldogtalan és szakadozott szavak voltak azok, a miket mondott s Dódi sem értett belőlük semmit.

Rég is bűzta a nanyó a keresztjét. Azt ugyan nem tudta, hány esztendeje van annak, de számlálatlan sok ideje lehet. Akkor zavarta össze a számítást, mikor az ura elment. Mert elment valami háboruba. Addig igen szépen élt s keresek is, bárha idősök voltak már mind a ketten. De jöttek olyan napok, mikor azt kiabálták: „hi a baza . . .” s az öreg is puskát vett. Valahol Gál-falva körül lötték meg. Keresztül ment rajta az onglyóbis. De rég volt s Tití anyó igen elhiványodott azóta, mivel igen össze voltak szokva, s bajos volt elszakadni.

Az utolsó nap, mikor a maga erején végig tologott a kertben, még szólott hozzám is. Hallotta a hangomat, bólintott felém a fejével s csendes, akadozó szóval mondta: „szép nap van ma.” Hallgattam, mint fedtte Dódit, mikor kiértek a kapun.

„Miert nem nyujtot a kezedet, gyermek, hogy leülhessek. Hiszen azt sem tudom hova üljek. Mind ereszkedem lennebb, de a fű nem lehet olyan nagyon messze. Miert nem segítsz?”

Ahoz képest tulságosan beszédös volt az nap. Azt hiszem, könnyebben érezte magát. A súlyos életnél valami könnyebb várt rá, annak érhet a lehe.

Dódi igen jó kedvében volt. Letelepedett a főenyves útra, s a porból dombot rakott össze. Aztán fűcskával egy kört kerített be s oda csalta a csepp Kati, hogy megmutassa, milyen udvart s házat szerzett. A pördomb volt a ház. A tetejébe egy kék buza virágot dugott s az udvart felosztotta három részre az ujjával: „Mondta, ez a nanyó, ez a Kati.”

Jun. 27. Megyék: Békés 2, Beszterce-Naszód 2, Komárom 4, Krassó-Szörény 7, Liptó 2, Máramaros 6, Moson 2, Pozsony 8, Sopron 6, Temes 9, Torda-Aranyos 4, Torontál 11, Trencsén 8, Turóc 2; városok: Békés 1, Győr 1, Halas 1, Kézdivásárhely 1, Kör-möcz-bánya 1, Pozsony 2, Szeged 2, Temesvár 1, Ujvidék 1; összesen 84 választókerület.

Jun. 28. Megyék: Csongrád 2, Fogaras 3, Győr 3, Heves 5, Nagy-Küküllő 4, Sáros, 6, Szabolcs 5, városok: H.M.-Vásárhely 1, Selmec és Bélabánya 1, Sopron 2, Szabadka 2; összesen 32 választókerület.

Jun. 29. Megyék: Alsó-Fehér 4, Hunyad 6, Jász-N.-Kun-Szolnok 6, Maros-Torda 5, Szob 4; városok: Abrudbánya 2, Gyula 1, Jászberény 1, Kecskemét 2, Nagy-Kikinda 1, Vercs 1, Zombor 1; összesen 33 választókerület.

Junius 30. Megyék: Bars 3, Berég 4, Szatmár 8; városok: Békés-Csaba 1, Debreczen 3, Erzsébetváros 1, Fegyeháza 1, Gyulafehérvár 1, Nagybecskerek 1, összesen 23 választókerület.

Jul. 1-én nincs választás.

Jul. 2. Városok: Pápa 1, és Zenta 2, összesen 2 választókerület.

Jul. 3. Megyék: Szilág 5; városok: Czegled 1, és Nagy-Körös 1; összesen 7 választókerület.

Marosvásárhely, 1881. jun. 23.

Bármily erős pártnak ártalmára lehet az elbizakodás s a közönyösség. Pártunk győzelme mindkét kerületben biztos, ha a párt minden tagja megteszi kötelességét és érvényesíti szavazatát; ha azonban még a református felvilágosodott szellemű tanárok között is akadnak olyanok, a kik azért nem szavaznak egyik jelöltre is, mert mindkettő katolikus, s ezért cserében a szélbal. a katolikusokat lázítja az alsó kerületi szabadelvű párti jelölt ellen, mert az református gondnok, s a szélbal jelöltje katolikus, ha még ilyes vallási kérdésben is versengenek, úgy valamelyik kerületben baj is lehet; de ha a szabadelvű párt minden tagja megteszi becsületbeli kötelességét és érvényesíti szavazatát, úgy győzelmet mindkét kerületben biztos.

r. l.

S.-Szt.-György, június 23. 1881.

Annyi vajudás, annyi lótas-futás és titkos értekezlet után végre megszületett nálunk is a tegnapi napon a ridiculus mus.

A sápiásták megkapták az ostopéznzt s a „kegyes gróf” (Nemes Nándor) érdekében csapra titótk egy ötvenest.

Sokat kínálattak a sepsiszentgyörgyi képviselőséggel, de mindenki, a kit erre fölkerék,

Tití anyó beszélt. Azt hiszem, nem is várt, hogy valaki halgasson rá.

„Bizony — suttogta — furcsa idők voltak azok. Itt vágattak végig a pikások a piacon s itt a muzsikás kút mellett állott a polgármester — de az öregem akkor már nem volt sehol.”

Dódi felnézett a beszélőre s felkaczagott: „Oh te boldogtalan nanyó! Hogy mondhatasz olyant. Hiszen a piac nem itt van. Ez a kosárdomb. Hol látod te a piacot?”

„ . . . Mondtam neki, hogy ne menjen, ne hagyjon engem egyedül a világon, de birt is vele valaki. „Hi a baza,” azt felelte. Ki az? Ki? Mint ha én maradhatnék.”

Aztán elhallgatott s világos, szinte vízes szemgolyójával a messze sárguló agyagdomb felé nézett, az erdőaljba.

Dódiék rakták a házat; leveles ágakkal szegélyezték az udvart. Látszott, hogy Dódi akar valomit, mert időnként a nanyó felé nézett. Majd felállott s simogatni kezdte az öreg asszonyt: „Lelkem — mondta — add ide a keszkenyődet, hogy kösselek bubát belőle. Ugy szeretnék játszani Kátival s nincsen bubám. Add lelkem.”

A csepp is oda kúszott Tití nénihez, s rángatta a nanyó köntösét. Motyogta: „bubát. bubát.”

Bizonyosan nem is tudott semmit arról az öreg asszony, hogy leoldták a keszkenyőjét. Szerfelett betegnek, gyengének nézett ki kopasz fejűrével, melyen imitt-amott csillogott néhány szál fehér haj. Csak beszélt magában.

„S még jól is állott az öregemnek a veres sujtások kék mántil. Ugy megfiatalodott s megszüpült. „Huszár leszek” — azt mondja ő. „Öreg vagy te ahoz,” azt mondom én. Dehogy asszony,” azt mondja ő — most is elutudnám járni igaziból, a vőlegény tánczot: Azt mondta a vőleány tánczoló. A bolondos . . . De nagyon állt a . . .

visszaautasította; nem akarván egyik is biztos bukásra kidobni pénzt. Hanem a „kegyes gróf” mégis lépne ment. Hadd menjen, — gondolja magában — a multkori tizenbétézer után ez is; talán ha tele tömöm őket, nem fognak többé alkalmat lankodni.

És ezeknek az uraknak sikerült ígéretekkel vesztegetésekkel néhány könnyen hívó polgárnak elbolondítani fejét s megígértetni velők, hogy ők a „Kegyes grófra” szavaznak: Hanem hát „igértet bolondnak öröm” mondja a példabeszéd. S én attól tartok, hogy itt is csak az ígérattal maradtak. Hanem mit bánják ezt ők! Tartozásaink jutalma ugy is megmegyene. Aztán az elémított polgárnak is mit lassan? mit neki az elv? Csak hogy legyen kortes bor és kortes nóta, mert „nunc est bibendum, nunc pede libero pulsanda tellus.” Inni kell a bort és rugni kell a port kivilágos virradtig.

A korteskedések óramutatója is a Gergely ócs személyében a napokban megérkezett. A ki ezt az urat látta, mindenki kitalálta, hogy nagyon viszontagságos napok lesznek nálunk a választásokat megelőzőleg.

Egyébiránt az a hír járja, hogy az egész dolog nem is annyira a holnapi választásokra, mint inkább azon eshetőségre van sceniozva, ha Tisza Kálmán nem a sepsiszentgyörgyi mandatumot fogadná el. A két fő kolompas arról gondoskodott, hogy új választás esetre legyen néhány bizalmas embere, a kiket aztán a többiek lépve csalására felhasználhasson. Valóban nagy lelkiismeretlenség kell ahoz, hogy egy ilyen tisztán szabadelvű polgárokból álló várost bujtogatásokkal nyugalmából felzaklassanak. Mert elvégre is pénzrel kísértetbe lehet hozni főleg az alsó neopozitáit, az pedig ha nyugalmából kizavarattatik, rakoncátlanná válik, mint a gátat szétszakított folyó.

Nem hiába mondják, hogy ügyvéd állam vagyunk; mert bizony maholnap ügyvédek kezdik dirigálni az egész országot.

A helyett, hogy irodájokban dolgoznának, s keresnek becsülettel kenyéröket, mint más ember fia, beállnak kortesnek pár száz forint árt, s a szegény iparost meg földmivest hetekig elvonják a becsületes munkától. Belo viszik az éves ivásba, úgy hogy később, ha akarnának sem tudnak dolgozni.

Én elhiszem, hogy Tisza Kálmánt nem szeretik, mert az ő minisztersége alatt hozattak oly törvények, a melyek mig a népek javára szolgálnak, az ügyvédi tulkapásoknak gátot vetnek.

Hogy ha a nép szerintők rongyos és kol-dus, annak első sorban nem a kormány oka, mert az szeretne mindenkit jólétben, gazdagságban látni, hanem épen azok, a kiknek a perlekedő felek vagyonra rendezen a zsebébe mászik. Az adó, a melylyel szeretnek korteskedni, soha sen-

Csend volt. Tán egy pár tücsök ha czip-polt, szökdösött. A nap-végezte a dolgát csendesen érlelve a gazdag kalászatok. Akkor roppant munkát olyan zajnáklul csak olyan hatá-masur végezhet mint a nap. Az erdő széléből egy-egy katona bujkált ki. Gyakorlatot tartottak a hantok alatt, s óvatosan bujtak ki egyenként a lombok megül.

Dódi megkötötte a bubát, a nanyó koszek-nőjéből kákaszárral, s tanította állni, járni. Beszélt hozzá:

„Nagy vagy már buba, nem szégyenlen örökké feküdni. Tanuljon már járni a buba a lábán. Nem akar a buba? Ne te rosz, te bestelen portéka. Mit nyitogatod a szádát. Tej kéne ugye. Kutty tej. Kutty öblétel.”

A csepp is motyogta a nénye után: „tutt . . . tutt . . .” s tapsolt a kezével.

Tití anyó beszélt magában:

„ . . . Ot verték a dobót az ablakunk alatt A sok fiatal bolond ficzánkolt az utcán. Pergették a dobót s bekiáltották hozzánk: „jöjjön ki Ferencz bácsi, jöjjön.” Hogy rekedt volna be a torkuk.

„Hogy hozták haza. Bár hagyták volna ott, a hol elérte az a golyó. Mit nyert veled a haza? mondtam én. Nyert-e valamit szőlő? . . . Hát kellett ez a hazának, hogy te . . . hogy én . . . hogy mind a ketten . . . Látod tudtam én, megmontam előre.”

Egyszerre feltűtötte a fejét az öreg asszony s rekeszes, de hangos szóval rivalt a gyermekre:

„Te dobolsz Dódi? ki dobol? Hol verik? Kit hívnak?”

Dódi felugrott. A csepp csak kerekre nyitotta a szemét csodálkozva. A tájék csendességét hangos dobász lármázta fel. A katonák az erdőszélben állottak nagy csoportban. Fényes

kit el nem szegényít, hanem el a számítás nélküli való költelezés, a perlekedés és a munka kerülés.

Hanem azért minden korteskedés dacára, nyugodtan nézünk a holnapi választás elébe s reméljük, hogy hazafias kormányunkba vetett tántoríthatlan bizalmunknak holnap újra fényes tanujelét adhatjuk Tiszta Kálmán megválasztásával.

A választás lefolyásáról értesíteni fogom a lap olvasóit. Csónka Bonkó.

D. Sz. Márton, 1881. június 22.

(Títkos oláh gyűlés.)

A képviselőválasztási előkészületek minálunk — ellenjelöltek nem lévén — mozgalmat nem is idéztek elő; — ma azonban különös meglepetésben részesített a vidéki oláh papoknak s oláh polgárságnak tömeges megjelenése, — kérdőjelet láttunk minden nem oláh arcon, — mit akarnak, miért gyűltek itt egybe oly tömegesen az atyafiak? — természetesen feleletet nem nyerhettünk senkitől, pedig — mint később kiderült — mikor magukat láttatni engedik, már titkosan tartott gyűlésük befejezést ért. A titkos gyűlés megtartására, mint legalkalmasabb helyiséget, a helységen kívül fekvő templomukat választották, melyben egyenként oly módon gyűltek egybe, hogy senki által észre nem vétetve, hasonló módon hagyták a gyűlés helyét el, s csak később, midőn a piacon, vendéglőkben jelentek tömegesebben, vonták a figyelmet magukra.

Figyelmet keltett pedig azért, mert hát a politikai gyűlések nyílt megtartása tiltva nincs, így tartották meg az activitás avagy passivitás kérdésében tanácskozásukat, választották meg a szobeni gyűlésre küldötteiket, — következésképp ez alkalommal is szabadon megtarthatták volna azt, nem is volt volna egyéb szükség, mint a gyűlés megtartásának egyszerű bejelentése, míg ennek elmulasztása, a gyűlésnek titkosan tartott megtartása, önkénytelenül a gyanút kelti fel, hogy talán a köztörvényekbe ütköző határozatok kimondása volt a cél.

Mondják ugyan, hogy a gyűlés egyedüli tárgya az ismeretes szobeni határozat kihirdetése volt, — ha ez való, kár volt a gyűlés bejelentését elmulasztani, mert hát nem idéztek volna elő a már megindított vizsgálatot, s mi legelőbb, nem tették volna gyanussá gyűléstüket.

r. l.

A karánsebesi kerület szabadalmi pártjának jelöltje Bűsz Hedvig megtartotta fényes bevonulását Orsovára. Az impozáns vonat után indult és a magyar királyhoz címzett vendéglőbe vezető kedves jelöltét, hol fényes díszben után a jelölt fényes és hazafias programbeszédet mondott.

A tekei választókerület volt képviselője Kemény János báró e hó 18-án tartotta programbeszédét, mely után ismét kikiáltották jelöltét. Fényes bankett fejezte be az ünnepélyes napot.

Zsolnáról jelentik, hogy Pongrácz Lajos a zsolnai-rajcei kerület volt képviselője, igen nagy közönség előtt mondta beszámoló beszédét, mely lelkes eljénzéssel fogadták. A jelenlévők nagy többsége óriási lelkesedéssel kiáltotta őt ki ismét jelöltjéül, kormánypárti programmal. A jelöltség Pongrácz elfogadta.

fégyverek csillogtak a napfényben s vidáman szólt, pergett a dob.

Az özvegy asszony egy kicsit felemelkedett. Előre nyújtotta halgatózva a fnyakát, szemét száját tágra nyitotta s reszkető kezét fel-tartotta.

„Hallod a dobszót? a dobszót? jönnek ismét mind”, s aztán visszaesett s szemhéja ráborult a nedves füves golyóra. Az álla lecsuklott mellére, mintha csak igenelni akarna valamit — s egy pár hajszála elhullott ránczos nagy homlokára.

„Hallom hát nanyó, felelt a kérdésre. Dor-di — hallom. Dobolnak, de ne kiabálj nanyó lelkem...”

Aztán fellépett az öreg asszonyra. A lecsukott szemek láttára oda fordult kis testvérkéjéhez, intett a kezével s halkan sugta:

„Pézt Kati a nanyó eladta... Furcsán alszik... pszt...”

Petelei István.

A LÁMPAGYÚJTÓ.

MISS CUMMINS REGÉNYE.

Ötödik fejezet.

Irigység, gyűlölet, ros-indulat.

(Folytatás.)

Brigitta is okosabbat tehetne, mint-hogy mindig csak a jövő ények szavát fogadja, s urnőjét háttérben hagyja; a tegnap is hallottam, midőn Graham asszony mondta neki, hogy hagyja csak abban azt a monszelin lim-lomot, s tegyen valami hasznosabbat. Régi Katink jobban tudta volna mit tegyen, de Brigitta ujoncz még.

Szeretném, ha már ez az Isabella is

A ráczkevi kerületben Krausz Lajos a szabadalmi párt jelöltje.

A balassagyarmati kerületben Szontagh Pál megválasztása bizonyos.

A fogarasi járásban Boér Antal kormánypárti képviselő megválasztása biztos. Az alsó (árpai) járásban dr. Ullmann Sándor a szabadalmi párt jelöltje bejárta a kerülethez tartozó községeket s mindenütt szívélyesen fogadták. A nagyszámmal megjelent közönség zajos eljénzéssel fogadta a programbeszédet, s őt egyhangulag követjelöltül kiáltotta ki.

A választások úgy a felső, mint az alsó kerületben június 28-ára tűztek ki.

KÜLFÖLD.

Berlinből megezőfoltjak ama hirt — melyet a bucaresti „Indep. Rommaine” bocsátott világgá, és mely szerint Ausztria-Magyarország Bulgáriát megszállani óhajta, azon esetben, ha a fejedelem elhagyja Bolgárországot. Pontosság okáért megemlítendő, hogy nevezett bucaresti lap berlini híre úgy szól, hogy a megszállás Várnára és azon bolgár várakra fogna ki terjedni, melyek még nincsenek átadva és a Duna jobb partján fekszenek. Azonban Sándor fejedelem mindent elkövet, hogy visszalépnie ne kelljen: A „Journal de St. Petersburg” a „Daily News” ellenében kijelenti, hogy Oroszország el van határozva, Sándor fejedelem megtartani a fejedelmi széket. Ez némileg megmagyarázza az ausztriai occupatióra vonatkozó berlini közlöletet. Oroszország bír szerint protestált még a balkánnak török csapatok általi megszállása ellen is.

Barthélemy St. Hilaire körlevelet a francia lapok is úgy tekintik mint a Grévy-Ferry féle választási program egyik részét, melynek kezdete volt a Ferry által Kpinalban tartott beszéd. Ezen beszédet különben a „Repub. Franc.” igen kedvezően ítélte meg. Gambetta lapja dicseri Ferryt, mint a legkitűnőbb közoktatás ügyért, s nem tagadhatja meg tőle tiszteletét mint tanács elnökét sem, mert egyéni nézeteit, és szándékait nyilvánította. Csak az al nincsen meglehetően a „Rep. Franc.”, hogy Jules Ferry az alkotmány revisió eszméjét egészen mellőzte. Az ország — ugymond nevezett lap — jelszavul nem fogadja el sem a Revisiót sem a republicanus párt szakadását, abban igazat adunk Ferrynek, de nem tiltja képviselőinek meg, hogy az alkotmányt egyik vagy másik pontjában ne modifikálják. — Így tehát Gambetta és Ferry féle két program között csak azon különbség leend, hogy az előbbi elfogadja az alkotmány reform lehetőségét, míg Ferry azt határozottan kizárta.

Dublinből újabb Coxnak, a liga organisátorának, elfogatását jelzi a táviró. Cox néhány nap előtt, Limecek grófságban igen izgatott beszédet tartott, mely arra indította a vicekirályt, hogy a kényszerítőtvény alapján elfogassa. A liga vezetését Sexton képviselő vette át.

A görög-török határról ellentmondó hírek érkeznek. Az „Agence Havas” szerint a török csapatok kitrítették volna Artát és környékét, s minden hadkészletet magukkal vittek. És az európai államak bizottsága, a kiállítás ellenőrzésére állomására indult. A bizottságot a

megfogná vagy egyszer a dolog végét. Jót tenne neki. De így szívem összeszerul, ha látom kegyedet halálra farsztani magát.

E perczben bemegyek Emiliához, s elmondom neki mi megy itt végbe.

— Primné, kegyed azt nem fogja tenni, ha szépen megkérem erre, szolt kéréllő hangon Gertrud. Kegyed feleli mennyire szerencsétlenné tenné őt, ha megtudná, hogy Grahamné mily kevés tekintettel van iránta.

Szivesebben simitok mindennap vagy bár mit megteszek kedves Emiliáért, minthogy tudtára essék, hogy van valaki. ki szándékosan kívánja sérteni őt.

Primné ingadozott feltételében.

— Miss Gertrud, azt hittem annyira szeretem fiatal urnőket, mint tán senki más, de úgy látom kegyed tán még inkább szereti, hogy érte s nyugalmáért ennyire aggodalmas, s az egészről mit sem szólnék, ha egyszersmint kegyedre is nem gondolnék. Kegyed kis korától fogva itt volt mindig a háznál, s mindnyájon sokat tartunk reá, s nem nézhetem el, ha e jött-ment nép elakarja nyomni kegyedet, pedig az a szándékuk, azt tudom jól.

— Tudom, hogy szeret engem Primné és hogy miss Emiliát is szereti. Ép azért mind kettőnkért nem szabad semmit arról senkinek szólnia, hogy mily változások történtek itt a háznál. Minden ki-telhetőt el kell követnünk, mi által Emiliát megkímélhetjük a sértésektől, s különben mi magunkért ne nyugtalankodjunk. Ha ők nem szeretnek úgy engem, mint Emilia, s atyja, ne törődjünk mi

correspondence bureau borzasztó czimmet tisz-telte meg: terület-átengedési-felügyelő-delegatu-soknak nevezte el őket.

BELFÖLD.

Bakkszász apróságok.

Nagy-Szeben, 1881. jun. 23.

Dr. Teutsch pártja intransigeos magyaruló közlönye, a „Siebenbürgisch Teutsches Dogesblatt” roszul kifordított németsséggel reprodukál-ját a „Kelet” f. h. 21-iki számában megjelent levelemet.

Il n'y a que la vérité qui blesse. Nem tud-ván megezőfoltni, annál kevésbbé meghazudolni a „Kelet” említett tudósításában foglalt világos igazságokat, Wolff (Farkas) Károlyka szoká-sa szerint gorombáskodik, dul-ful, épen mint Gull a legutolsó országgyűlésen, „kreatúrát, schamloses pamphlet”-et és több efféle emleget, mintha bi-zony őkeme egyéb volna, mint dr. Teutsch va-kon engedelmessédkő kreaturája, lapja minden egyes száma egy magyar ellenes arczatlan pamphlet, melynek szerzői tollából a piszokszor-ás és szitkozódás a hazafiasan érző ember sze-mében dicserőként tünik föl.

Tessék előbb meghazudolni állításomat, hogy az olenyésző szász kisebbség a volt ki-rályföldön, a nem szász (ide érve a nem szász hitti német) többséget, a felekezetenélküli köz-ségi közös vagyonnak közművelődési czélokra fordítása jótéteményében, résziesítési törvé-ny-biztosítottá jogától megfosztja és a többi, ségtől elesent részt a szász papász telhetetlen zsákjába dugja: akkor nyilvánosan elmondom a mea culpát. De valameddig Wolff (Farkas) Károlyka ezt nem teszi, faragatlan hauskecht-hez illő választát még megvételre sem méltatom, mert az elfogulatlan olvasó előtt úgy áll ő az ő henczegésével, mint a „széktől katonában” a nó-tárius, ki szintén nem talál kádenziát azon föl-szólításra, hogy hát hazudtoljon meg.

A Dániel pápa vezényvesszeje suhintására meghunyászkodó szász papok, szász prédikato-rok és szász tanítók legújabb politikai katejában approbat egyenlőségi és szabad választási jog sze-rint a magyaruló koripheusok, bármely magyar párthoz tartozó képviselőt faluról-falura tűzőbe vehe-tik oly választókerületben, melyhez ők nem tarto-znak, hogy mindenütt, a hol a nekik nem tetsző képviselő beszámol, a választókat ellene föligaz-sák, legnagyobb büntül azt lobbantván szemé-re, hogy a magyart nem akarja gyűlölni, ellenben ott, a hol ők valakit fölléptetnek, ajtót mutatnak azoknak, kik velők egyet nem értenek, miként ez a megyeiesi beszámoláskor történt. Nekik za-bad minden eszközt a választók megnyerésére fölhasználni, de ha valaki fejtegetni meri a vá-lasztók előtt, hogy a mostani bolond szász poli-tika egy fagarast sem ér, a „Siebenbürgisch Teutsches Dogesblatt” a büntető törvényt alkal-mazásáért ordit.

Wolf (Farkas) Klein (Kis) Károly szász tanító, Teutsch (Német) Friczike szász tanító és a szász superintendentus édes magzatja, Konnerth (Nemértő) Józsika szász tanító, Kászt (Oszta-lyos) Pepike szász tanító, Krafft (Erős) Villi ty-pographus és könyvcompactor, ez idő szerint tutti quanti nagyzebeni választók, mindenütt sarkában voltak Schreiber Ferencz szabad-almi párti képviselőnek; a keresztényiszegeti vá-lasztókerület minden küzségében, a hol ő be-számolt, ők is megjelentek, hogy ellene deba-

velők, s kegyed pedig ne tegye fel azért szemüvegét, hogy mind csupa bajt és bá-natot lásson rajta át.

— Isten áldja meg jó szivét miss Gertrud. E nép szerencsés, hogy kegyed-del van dolga. Nem mindenki tudna így kijönni velők. De kegyed oly jó, s bár roszul esik, kisasszonyomat mellőztetni látni, mivel kegyed úgy parancsolja, ha halgassak, tehát megfogadom, s nem szó-lok, a mig csak lehet. De mind a mel-lett azt mondom szégyen gyalázat, a mit tesznek. S Primné tovább is magában rosszaslást mormogva, eltávozott.

Valami egy óra telhetett el, s Ger-trud a tükör előtt állt, szép hosszú ha-ját fona bé, midőn kopogtak az ajtón, s Elliszné lépett a szobába.

— Oh! Gertrud, szoltat meg, soha sem hittem volna, hogy ennyire menjen a dolog.

— No's mi történt? Kérdezte Ger-trud aggodalmasan.

— Ugy látszik mindnyájunkat ki-szoritanak szobáinkból.

— Kiket?

— Előbb kegyedet s azután, mint hallom én következem.

Gertrud elhalványodott, de mit sem szolt, s ekkor Elliszné elbeszélte, hogy épen most parancsot kapott, Gertrud so-báját egy látogató számára rendezni bé, kit a napokban várnak. El volt bámulva va, midőn értesült, hogy Gertrudot az iránt meg sem kérdezték.

(Folyt. köv.)

chalhassanak és a szászszág árulójának kikiált-sák, mert a mult országgyűlésen a magyarygyl-ölők táborához nem csatlakozott.

Merne valaki hasonlót elkövetni ellenük oly gytlekezeten, hol az ő emberük lép föl jelöltként, lenne hadd el hadd és parasztoskodás. Hanem hát azért mégis ő azok, kiket a ma-gyar elnyom! Azután mondja még valaki, hogy a szász lutheránus jezsuiták nem raffinirozottak! [Boflesch met Kampes z.]

Éber Nándor

június 12-én Szék városában tartott beszámoló beszéd.

(Vége köv.)

Mutatkozik is a haszna egy ily tömör és öntudatos pártnak az eredményben, azon szá-mos törvényhozási intézkedésben, melyek a le-folyt országgyűlési időszak alatt létrejöttek, kiter-jednek azok az államélet minden ágára. Igaz-ságszolgáltatás, közigazgatás, pénzügy, közleke-dés, földművelés, ipar, kereskedelem, nevelés mind részestültek ezen tevékenységben úgy, hogy azon országgyűlés, mely eleinte a pártok zila-tása és a pártküldelemek hevessege miatt me-dősségre látszott kárhoztatva lenni, termékenyeb-bek mutatkozott, mint sok más, mely sokkal töb-bet igért.

Hát a pénzügyi bajok. Talán itt volt a for-dulat a legmeglepőbb; mi kik a lefolyt ország-gyűlés kezdetén azon helyzetben voltunk, hogy csak 8—9 százalékkal 100 frttól, azaz majdnem uzsorás kamattal teremthettük elő csak a pénzt, hogy nagy függő adósságunkat lefizethessük, az országgyűlést azzal végezhettük be, mert egyike volt a legutolsó jelentékeny tárgyaknak, hogy 5 1/2 kamaton aluli pénzzel kezdehettük a 6 kama-tos járadékunknak bevalását, mi egy 2 1/2 millió nyi összeget takarít meg minden évben kamat fejében. — Igaz, hogy itt is a világszerke kez-vezőbb pénzügyi viszonyoknak sokat köszönhe-tünk, de ezen kedvező fordulatot csak is azért használhattuk fel, mert a pénzüvilág bizalmát ké-pesek voltak megnyerni. — Láttá az azon or-nyedetlen szorgalmat és azon áldozatkészséget, melyet a nemzet kifejtett, hogy pénzbeli köte-lezettségének eleget tehessen a pénzügyeit ren-dezhesse és megértette, hogy veszedly nélkül nyu-jhat segédkezett a magyar nemzetnek o minnek folytatására és könnyítésére.

De ha illik is így a lefolyt országgyűlésre, hogy jó az a mi jól végződik, a munkának nem vagyunk a végén, hanem kellő közepén, eljutot-tunk a hogy teteje felé, de azon bizony meg tul nem vagyunk. Mint tudják azt saját hegyeikben szerzett tapasztalásokból, a hegynek az utolsó vége a legnehezebb és legáldozatosabb, és hogyha oda jutottunk, kétszeres erőfeszítésre van szükség. Felbátoríthat tehát a sikeres haladás, mert mutatja, hogy talán eltaláltuk a helyes utat, midőn kijönandva az ábrándokból és örökhöz mérve vágyainkat a lassubb, de szerves munká-hoz fogtunk, de ne lankaszzon az el, mert sok igen sok még minden irányban a baj, mely or-voslandó; és sok a hiány, mely pótolandó.

Lássák, vannak ugynevezett csodaorvosok, talán önök is már találkoztak olyanokkal, a vá-sárokat járják ezek, oda állnak a piacra, kitar-ják ivergeskeiket és kenőcsödevényeiket és nagy zajjal hirdetik a bámeszodókának, hogy ott van a szer minden betegségre. Kap is a jóhiszemű a vörös, zöld vagy kék ivergeskéért és jól jár ha csak szines vizet talál benne és nem meszet. Vannak ily csodaorvosok a politikában is; kik minden bajra orvosságot tudnak, mely rögtön segít, de ezek is, ha rászoríttatnak, hogy hát ad-janak tanácsot, pusztá szónál egyebet nem tud-nak nyujtani. Nagyk a szók és okosak, de kéz-zel fogható nincs bennük.

En nem kecsgettem soha és most sem kecsgethetem önöket azzal, hogy én tudok ily rögtön gyógyító szereket bajaink orvoslására. — Higyejék el, az nem is létezik, mert e bajok vi-szonyaink sajátságos fejlődésében és részben önmagunkban rejlenek. Egy körös állapot ez in-kább, mint betegség. Egy átmeneti korszakban vagyunk, mely nemzeteknél ép úgy, mint egyé-ni néknél, vajdasokkal jár.

Igy országgszerzo panasz van a közigaz-gatás minden ágának lassúsága, hanyagsága és rosszassága ellen, és kérdést sem szenved, hogy ezen panaszok sok tekintetben alaposak. Nagy vita volt az iránt a mult országgyűlésen és sok szó volt rendszerváltoztatások, a tisztviselők ki-nevezéséről és egy egészen állami közigazgatás behozataláról. De ha vizsgáljuk a dologt, arról fogunk meggyőződni, hogy a baj nem a ren-szerben fekszik, hanem abban, hogy a régi ön-kormányzati rendszer kellékei mindinkább kez-denek biányzani, mig az állami közigazgatás kellékeit nem voltak még képesek megnyerni.

A 18 évi abszolút kormányrendszer elsoktatta volt a nemzet saját ügyi kezelésétől, más réz,ről nem volt meg az anyag egy állami kormány-zat szervezésére, és így nem maradt egyéb, mint a kettőt, a mennyire lehet, összeegyeztetni. Meghagytuk bizonyos korlátok közt az önkor-mányzatot és behozott annak pollására az ál-lami közigazgatást. És ez — eg is felelt és meg-felel még mindig a viszonyoknak, mert legtöbb módot nyujt az, mind a kétirányban rendelo-zéstünkre álló erőket legjobban kihasználni. De még így is ezen erők elégtelenek és tökélete-len, és itt rejlik a baj. Az anyagi viszonyok átalakulása folytán mindinkább fog azon vago-nyilag független osztály, mely az önkormányzat-nak nélkülözhetlen, más részről egy valódi ál-lami tisztviselői osztálya nem fejlődhetett ki még. Ehhez hosszas tradíció szükséges, mely nálunk hiányzik és a következés, hogy megvan a forma, de nincs benne az éltető szellem. Így van az fellőlől lefelé a kormányzat és közigaz-gatás minden ágában a minisleri központi hiva-taltól kezdve, egész le az utolsó megyei vagy városi bírói és pénzügyi közegeig. A zóme, ha nem is igyekszik kötelessége alól bibujni, meg-elégszik annak betűszerinti teljesítésével, mint terhet tekint az, nem mint nemes hivatást. Van-nak, kétséget sem szenved, kiváló kivételek, de nem elég számban még, hogy azon szivtel legyőz-

hessek. Az emberekben rejlik tehát szerintem inkább a baj, mint a rendszerben, a végrehaj-tásban inkább, mint a szabályokban, és ezen csak az idő és a kormány szüntelen és erős len-dülete segíthet véglegesen.

De hát nem lehet, azt fogják kérdezni, és nem kell tenni valamit a rendszerre nézve is? Igen, lehet és kell is, és pedig két irány-ban. A gépezetet kell egyszerűsíteni ugy, hogy szabadabban és gyorsabban mozogjon, és más-résről a szabadabb mozgalommal járó nagyobb felelősséget valóvá kell tenni. Nagyobb ésszabadabb hatáskörrel adni minden hivatalos körnek, és fő-leg a sok fokozatú felebbezéseket, melyek oly annyira lassítják az eljárást, kevesbiteni kell. Nehéz itt a kellő mértéket eltalálni, nem lehet általános szabályokat felállítani, hanem tanul-mányozni részletesen a tárgyat és fókuszint intéz-kedni. Nem is kerülte ki a tárgy a kormány fi-gyelmét, mint mutatja azon nagy enquete-bizót-ság, mely a mult országgyűlés időszaka alatt működött, mely bő anyagot nyujtott. A törvény-hozás e tekintetben csak a lendületet adhatja meg, a kormány, mely egyedül ismerheti részle-tesen a gépezet működését, találhatja meg a gyakorlati megoldást. De ha egy részlől szaba-dabb mozgalom engedtetik a közegeknek, a fe-lelősséget más alapokra kell fektetni. Most majd-nem kizárólag a fogyelemi eljáráson alapul. Ez nem felel meg a czelnak. Az abszolút rendszer-től öröklöttük azt, mely attól tartott, hogy a hi-vatalnokok által elkövetett mulasztások és visz-szaélések a kormánynak lerontják tekintélyét. Azon volt tehát, hogy ezeket palástolja inkább, mint, hogy felderítsa és büntesse azokat, a mely törekvésében elősegítette a hivatalnok kar tes-tületi szelleme. Tágabb alapra kell azt fektetni az által, hogy a fogyelemi eljárás csak a cso-kélyebb mulasztásokra szorításassék és mind az államnak, mint a visszaélések által kárt szenvedt felelősek mód nyujtasassék az elégtételre. — Itt is a nehézség a kellő mértéket eltalálni, hogy meglegeyen a valódi felelősség, de ne fájjon el zaklatásnak.

Mint látják én csak kis szereket tudok a bajok lassanként orvoslására. Így vagyok én a pénzügyi bajainkra nézve is. Itt is minden tö-rekvés dacára még távol vagyunk a kívánt eredménytől. Igyekszünk takarékoskodni, foko-ztuk az adókat, és csak némileg voltunk képe-sek az évi hiányt leszállítani. Tulnyomó része kiadásainknak adósságaink és elvállalt kötelezet-t-ségünk fizetésére és az ország védelmi erejének feltartására szükségeses úgy, hogy már is igen kevés marad belsültségünk fedezésére. Így je-lentékenyebb meg takarításokat alig lehet már eszközölni. Tehát valamennyi szerint még van tér pedig nagy. A szükség nyomása alatt keres-tük a jövedelmet, a hol legközelebbnek látszott, t. i. az egyenes adókban, mig aránylag csekély figyelmet fordítottunk a közvetett és főleg fo-gyasztási adók fejlesztésére, a következés, hogy alig van állam, melyben az aránytalanság a kettő közt nagyobb lenne, mint nálunk, mig mindenütt máshol az utóbbiak két harmadát és többet is képezik a jövedelmeknek, nálunk a közvetett adók felét sem képezik annak. A mult országgyűlésben valahára e tárgyban a lendült megadatott. Egy kísérlet az csak, de szerintem kezdet ez irányban, mely egy józanabb fogyas-ztási adó rendszerre vezethet. Most a fő czikkek, melyek legnagyobb részt adják, máshol a jövő-delemnek t. i. a szesz, sör és czukor csak név-leg jövedelmeknek, mert a kivitelkor fizetett té-rítések a legnagyobb részét, a bárgabban sa-lyos, adónak el nyelik. Amíttáson alapul e rend-szer, mert egy hamis czég alatt kiviteli díjakat fizetünk, melyeknek nagyságát nem is lehet meg-ítélni. Ezen rendszerek átváltoztatására és a termelési adónak valódi fogyasztási adóra való átváltoztatására kell törekednünk. Le vagyunk ugyan szerződésileg kötve még 1887-ig. De épen ez időt kell felhasználnunk, hogy e tekintetben az előlépéseket meg tegyünk, azt hiszem, hogy sokkal sokélyebb ellenzésre fog találni az osz-trák oldalon, mint ezelőtt, mert ott is a folyto-nos deficitet kénszerítik a gondolkozó politi-ko-sokat új jövedelmi kuforrások keresésére, és több oldalról a fogyasztási adók czelszerűbb ki-basznlása ott is már javaslatba hozott, mig az osztrák kormány maga az italmérésű adó által ez irányban maga is egy jelentékeny lépést tett ez irányban. Meggyőződésom, hogy a fogyas-ztási adók fejlesztése az egyedüli mód jövedel-meinket fokozni, a legkissebb áldozattal az egye-sekre nézve.

Mint látják én nem nyujthatok csodaszere-ket bajaink orvoslására, csak egy lassu erna-yetlen munkásság minden irányban eszközölheti azt. E munkásság azonban csak tökéletlen ered-ményre vezethet, ha csak önk nem nyujtanak segédkezet és saját körükben igyekeznek ugyan-azon irányban működni és haladni. Szüksége-sbb ez nálunk, mint máshol, hogy környezve vagyunk minden oldalról nagy nemzetektől és népcsoportozatoktól, melyek számára nézve bennünket sokszorosa túlhaladnak, és nagyobb súlyok által elnyomhatnak. Csak a nagyobb erély és tevékenység állíthatja vissza némilek az egyensúlyt és biztosítja helyünket a ver-senyben.

Választási egy és más.

Az Ellenzék lágyul. Olyan lanyhán ka-romkodik, hogy alig ismerni reá. Bizonyosan meg is kapja érte a hivatelt. Tegnap végig szid ugyan minket az A. b. c. minden bottján s el is tőrjük, azt, hogy kappannak, nihilistának, ve-rébnek stb. czimezget, de hogy „zarándoknak” nevezzon, azt már tisztelettel kifogásolni báto-r-kodunk. Az már mégis sok!

Azt bihetné valaki, hogy mi voltunk vala-ha Tisza Kálmán dicőitői s mi váltunk aztán dühös szélball tigrisekké; majd dühös tigrisekből mi váltunk jámbor kataszteri biztosokká, katasz-teri biztosokból: kormánypárti hírlapíróvá, kormánypárti hírlapíróból új függetlenségi tan hírlapíróvá, a apostolból martyrrá, martyrból képi-selőjelöltté s képviselőjelöltből... mi vé is csak?

... Hogy mivé válik az „Ellenzék” arra felel az a bolond filozófiai tétel, hogy az élet egy nagy kör, s ki a melyik pontjáról kiindul hajlamai, tehetsége csak ugyan oda is vezetik vissza:

Semmivé minél hamarább.

A tegnapi Csatorázások második és harmadik kikezdésében szemérmeskedik a szerkesztő. Lesütött szemmel mondja: nincs bizony nekem érdemem, de hát az emberek biznak meggyőződésém igazságában s jóakaratomban s meghívának több választókertületbe képviselőnek. E legmagasabb kitüntetés után nem jartam, nem kértam, de elfogadtam kötelességből. Aztán szemérmesen mellőre üt s azt kérdi: a „Kelet” szerkesztőjét hol léptették fel?

Hát e kérdés körül egy kis tévedés van. Mikor az Ellenzék pirul szerkesztője oly csesze gyűlöggéssel pironkodik, hogy neki ugyan nincs érdeme: csak úgy ri ki a sorok közül az, miként épen az ellenkezőt gondolja a kis hamis.

Szükségesnek látjuk egyszer s mindenkorra elmondani azonban, hogy: ne gondolja. Azt csak el nem hiszi Bartha ur, hogy őt, ki minden oldalról megforgatta már lyukak köpenyegét, s z i l á r d m e g g y ő z ő d é s ű f é r f i n a k vallja valaki, sem érdemeket nem tett olyanokat, melyek miatt több választókertület versezgyezték, hogy képet általa viseltethesse.

Nem jö-e rá az okra?

Nem tudja e, hogy a magyar nemzet ha gyományos jó szokásai közé tartozott mindenha, hogy megcsik a szíve a szenvedőkön. — Szent Lászlár szegényeitől óta, kik a hajdankorban énekelve jártak be az országot résztvevő szívekre, segítő kezekre szorulva, nem Bartha ur az első, kin a magyar ember az irgalmasság cselekedtet gyakorolja.

Nem lévén azonban gyönyörűségünkre, hogy az effélével feldicsékedjünk, egyszerűen (tudomásvétel okán) megemlítjük. Értse meg, a kinek szól.

A mi pedig azt illeti, hogy elcsapták a székely választói Bartha urat, hát ha kényeskedik a kifejezésre, beleugranunk abba, keresse meg ő a kifejezést arra nézve, hogy egy képmű, ki egy kertület nevében 3 esztendőig hallgatott az országban, a választás alatt, ha nem mer többé azon kertület választói előtt fellépni, mondván: „imo ide jöttem, részletessetek a legnagyobb polgári kitüntetésben, választok meg” — hanem visszaretírel csendesen (s aztán lesz a kitüntetés viselője helyett kataszteri egy s más) — hát az mi? Nem elcsapás? Ugyan ne válogasson.

Szegény Tolnai! Kirágyasztotta Ugron Marosvásárhelyről! beszasztotta Kolozsvárra, itt nyakába variák Hegedűs Pistának, Hegedűs Pista ledeponálta Mooson, s eddig van. Pucses ismét. Ezuttal Ugron utján Tolnai csinálta.

Ugyan is az „Ellenzék” melynek eddig minden választási mozgalomról úgy szólt a tudósítása: a „lelekedés csodával határos, óriási; a megválasztás több mint bizonyos”... Tolnai uram Moci diadaláról következő elégikus szavakban emlékezik meg: Öszetartás a győzelmet is (hát még mit?) biztosíthatja, melyet a késő fellépítés ugyancsak kockázata az...

A pucses revolverek, melyeket Ugron ur osztogatott, in illo tempore tudva, levőleg nem fogtak, elannyira, hogy a székely ember kinek belőttek vele a szájába, kipökte a golyóbist úgy mint egy lencsét!

A Tolnainak adott fegyver ám fog! Ugy tetszik nekünk, hogy mandatum egyáltalában nem lévén: szerencsés volt Tolnai ur, az egyetemi professzorságot most egyelőre mindenesetre agyonlőni.

Szegény Tolnai!

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1881. június 24.

Lapunk előfizetőit tiszteltetl kérjük, hogy a jövő felévre előfizetéseiket idején megújítani sziveskedjenek.

Helyi hírek.

— **Szomorú hírt** kell közölnünk: Kolozsvár az első kertületben Bartha Miklóst, a második kertületben Ugron Gábort választotta meg képviselőjül, és pedig az első kertületben Bartha 301 szavazattal Hegedűs Sándor 266 szavazata ellenében, tehát 35 főnyi többséggel; a másodikban Ugront 362 szavazattal a Bokros 353 szavazata ellenében, tehát 9 többséggel. — Addig is, míg lapunk jövő számában az ügyet részletezhetünk, kijelentjük, hogy e sajnos eredmény pártunk kvalifikálhatatlan közönyének, valamint az ellenpárt terrorizáló hatalmaskodásának, brutális erőszakoskodásának tulajdonítható, a minél fogva a sokszoros törvénysértés nyomán létesült eredmény ellen a semmisségi panasz az I. választókertületben Schilling Rudolf és dr. Kolozsvári Sándor, Hegedűs Sándor bizalmi felházi részéről be is jelentett. Holnap többet. Pártunk pedig vegyen tanúságot e példából s mutassa meg, ha méltó-e továbbra is a haza ügyének vezetésére?

— **A mai nap.** Kolozsvár lakosságát napok óta izgatja a szélban. Nem választó tömegok, kiknek csak nyerni lehet minden zavarosban, aszso yok, gyermekek rivalgásától zug a mai napon ez a régi fejedelmi, a miveltség anynyi faktorával dicsékedhet város. Reggel már repültek a kocsiok, kizászlózza ordító korteseket szállítván egyik város részről a másba. — A monostor-utczán egy cigánybandát a nem választó veres tollasok nagy tömege vett körül folyton éljenzeve. — A külvárosokban leginkább az iparosok között folyt az izgatás, korteskedés a legszélsőbb határig.

Kilencz óraker kezdődött mindkét helyen a választás. 10 óraker Hegedűs Sándor 68 szavazattal állott a Bartha 54 szava ellen, s ugyanekkor Bokros Eleknek 50 szavazatja volt 12-től ellenében. A szavazatok 11 óráig megletetve egyformán gyűlték a jelöltekre. A kapuk előtti tért — kivált a vigadó előtt — ekkor nagy tömeg nem választó lepte el éltetve Bartha s folyt a kapacitáció itt szóval, de folyt máshelyt erősebb eszközökkel is.

A feleliek ellen, kik a Biasini szállóba gyűlték össze, ott várandók be, míg a szavazás sora rájuk került, másféle argumentumokat is használt az ellenfél. — 11 óra után egész tömeg ember fogta körül a feleli választókat a Biasini előtt. Kövek repültek közből, s mint a választókkal együtt jött jegyző vallja, vasvillás, sőt tejszész emberek által bántalmaztattak. A verestollas kortesek elvasztották egymástól a feleli választókat s egyrészt tölték előre a vigadó felé, míg a másik csoportot mindenfelől fenyegető s lármázó tömeg kapacitálta. A támadók legnagyobb részben hostiátik voltak, azonban mindenféle városi nép, sőt kocsiok és kofák is csatlakoztak hozzájuk.

Mikor a feleliek egyik csoportja, kik az első kertületben bírnak választó jogosultsággal a vigadó kapuja alá ért, a verestollas tömeg hátra taszította őket az udvarba.

Míg ugyanis Hegedűs választóinak a kapuköz alatt volt meghatározva a feljáró, a Bartha pártiak az udvar hátsó részén levő lépcsőn mentek a szavazó urnához. Ide tölték előre a feleli szavazókat s kényszerítve őket Bartha szavazói.

A választási elnök rendre, s a törvényes formákra int, szava mit sem használva, 12 óraker kénytelen volt itt az előző szigorubb rendszabályokhoz nyulni s katonai erőt venni igénybe.

Délben érkezett meg a vigadó udvarára egy század katona, három tiszt vezetése alatt s foglalt állást az udvar baloldalán.

A választási elnök távozásra kérte tel ekkor a nem választókat s annak szükségét nyilatkoztatta ki, hogy a termet, valamint a folyókat hagyja el teljesen a közönség, hogy egy a feleli választók, mint egyáltalában a választási szabadság ne legyen korlátozva. A folyóokról erre oszlani kezdett a közönség, de az udvart verestollasok tartották, magukat inscenizozván, a közbe lépő rendőrséggel is egy kis botányt.

Délután 2 óraker a II.ik választókertületben a tanácsbáznál a tízedek elvégezvén a kitűzött órákban való szavazataikat, a törvényzabta 2 óra tüzetett ki az egyes választó kertületekből hátra maradt választók részére. A szavazatok ekkor így álltak Bokros Elekre beadatott 234 Ugronra 278. Két óraker e kertületben Bokrosnak 275 Ugron Gábornak 391 szavazata volt.

Az első kertületben a törvényzabta két óra a hátralévő részére délután 2-kör tüzetett ki a következők számarányokkal. Hegedűs Sándorra 196 szavazat adatott be s ellenében Bartha Miklósa 271.

A katonaság délután 3 óraker hagyva el a vigadó udvart egy darabig a várdá előtt állott gulákba rakott fegyverrel, majd 1/2 3 felé a lakanyába vonult.

— **A választás** eredményét fennebbi hírnünkben közöljük. Épen lapunk zártaor (délután 5 1/4 óraker) a tömeg kiabálva, énekelve zászlói alatt vonult Bartha lakása elé. Itt a megválasztott beszélt, elmondván, hogy nem talál szavakat a köszönetre, s hogy néma az örömtől nem saját személyeért, de mert választói az ellenpárt hallatlan erőszakoskodása (?) dacára diadalra juttatták az ügyet, melyet ő Ugron Gáborral egyetemben képviselnek.

— **Szerencsétlen véletlen** Csozel Béla 4ik gimnazialis tanuló az ev. ref. Viski László tanulótlársát d. u. 12—1 óra között egy hatlövettl revolverrel véletlenül oly szerencsétlenül lötte meg, hogy a szegény gyermek reménytelen állapotban szállítottatott a kórházba.

— **Az erdélyi muzeum** egyet a s v a n y földtani gyűjteménytára a jelen nyár folytában minden vasárnap és ünneppnap d. e. 9-től 12-ig nyitva tartatik a nagy közönség számára. A feljárás az egyetemi épület csillagászati tornya alatt levő lépcsőkön van. A kik egyébkör kívánnak megtekinteni a gyűjteményt, csak a főúthöz, vagy annak távollétében az egyetem gondnokához forduljanak.

— **„Kéjmenet Gyaluba”** című tegnap ezik. kintkebe tévesen „Vajda” név lett „Vajna” helyett szedve, mely sajtóhibát, ezennel kijavítjuk.

— **Időjárás.** Európában: A depressió (758—760) a kontinens délnyugati részében, a

nagy légnyomás (766—768) annak délkeleti táján van. Helyi depressió (700) az Alpok keleti alján mutatkozik. Németsországban az idő változó felhőzet mellett mérsékelt szeleknél meglehetősen derült, hely. csapadékokkal és égháborukkal. Hazánkban: Többnyire déli, részben, keleti és északi mérsékelt szeleknél a hőmérséklet nagyobbodott, a légnyomás nyugaton kevéssel kisebbedett. Az idő általában véve meglehetősen derült Többnyire borultabb éjjelekkel. Helyi esők gyéren voltak égháboruv. l. (zivatar) Besztercebányán, és Késmárkon. Villámlások szárazon Aradon, Orsován. Kilátás a jövő időre. Hazánkban csendes, meleg, meglehetősen derült időt várhatni továbbra is; helyi esők és égháboruk mellett.

Hazai hírek.

— **Es is párbaj.** Nográdmegyében mintegy két év előtt a birtokosság egyik fiatal előkölt tagja éltit. Levelet hagyott hátra, melyben azt mondá, hogy párbaja volt s fekete golyót húzott. — Keresték, de nem találták hulláját sem sehol. Míg e napokban a még gyászoló szülők levelet vettek a külföldről, csodálatos idegen postabélyeggel — de ösmeretes írással — Newhavenből. Az amerikai párbajozó hóstól jött a levél, melyben a legsürgetőbben kér — mentől több pénz utiköltségre, hogy haza jöjön. — A derék fiatal ember egy fogta fel az amerikai párbajt, hogy kivitorlázott Amerikába.

— **Ragadozók garázdálkodása.** Aradmegyében Magyarát és Galsa községek határában, s a világoi uradalmi erdősegekben, továbbá Háromszék megye, Sósmező, Fiasfalva, Feltorja és Ilyfalva községei határában a farkasok a mult napokban a marha és juhállományban tetemes pusztítást tettek. E ragadozók kiirtása céljából a belügyminister a hivatalból való hajtó vadászatok megtartását elrendelte. (Orsz. Ért.)

— **Sorsjáték** engedélyezése. A pénzügyminiszter, mint az „Orsz. Ért.” írja, Gróf Zichy Jenőnek engedélyt adott, hogy az országos női ipar kiállítás céljaira sorsjátékokat rendezzen.

— **A debreczeni ipar-műkiállításra** a bejelentési határidő e hó végével lejár; figyelemztetjük a t. közönséget, különösen pedig az iparosokat, hogy a debreczeni kiállításra szánt tárgyaikat július hó 1-ső napjáig a végrehajtó bizottságnál jelentsek be, nehogy a késedelmezés folytán a kiállításból elmaradjanak.

— **A naszdó-besztercei** egyfogatu küldönczokosi postajarat f. évi július hó 1-jétől kezdve kétfogatuvá változtatik át. Erre nézve következő hirdetményt bocsátatott ki. A monstrend következő: Indulás Naszdórol délután 2 óraker. Érkezés Beszterczére d. u. 4 óra 20 perczor. Indulás Beszterczéről vissza reggeli 5 óraker. Érkezés Naszdóra reggeli 7 óra 20 perczor.

— **Nádasdy Ferencz kivégeztetésére** emlékeztető táblát találtak tegnap Bécs régi városbázában, burzokkodás alkalmával. E tábla az ugynevezett „Bürgerstube”-ben van, de valószággal nem azon a ponton s nem azon helyfelé fordulva, a hol a kivégeztetés történt. Szövege szóról-szóra a következő: „Im Jahr 1671 den 30. April ist der Hungarische Rebell Graff Franziskus Nadasty allda mit dem Schwerdt vom Leben zum Todt gerichtet worden.”

— **Munkácsy Mihály tiszteletére** tegnap fényes lakoma volt Párisban. Az asztal főhelyét Beust gróf, Ausztia Magyarország párisi nagykövete foglalta el; jelenvolt Páris előkelő társaságából sok kitűnő, köztük Renan Ernő, Pittié tábornok, Louis Ulbach, Andrieux rendőr-főnök stb. Beszédeket mondtak Beust, Munkácsy, Ulbach. A párisi lapok, lelkesült hangu cikkekben szólnak az ünnepléről.

— **A Székely** nemzeti muzeum igazgatósága mindazon honfikat és honleányokat, a kik a muzeum részére tárgyakat szándékoznak beküldeni, teljes tisztelettel felkéri, hogy küldeményeiket, valamint levelezéseiket dr. Szász István igazgatóval jögyöz urhoz sziveskedjenek intézni.

— **Gódsz Károly,** segésvári ágostai tanár és európai hírt régész és ethnographus, tegnap (23) déli 12 óra tájban a lakása udvarán levő kutha ugróván, véget vetett munkás, tevékeny és annyi jogos reménnyel egybekötött életének. Mintegy másfél éve szenved valami nagy bajban, mely esztét is megzavarta; az azelőtt annyira szellemes és ifjú kora dacára nagy tudománya miatt méltán bántult és tisztelt férfit egy évig látták magunk közt, min egy élő halottat, hogy az embernek valóban fáj a lelke; ma már ott fokszik a széklem egy vásznon takaró alatt — összezuza! Nyugodjék csendesen! S adjon a jó ég a szegény családnak, e megmérhetlen csapás elviselésére elég erőt! T. K.

— **Asszonyok kezét közzét.** A fővárosi Kazinczy-utczai elemi leányiskola vizsgálatán szerdán következő furcsa jelenet történt: Az iskolai szék kiküldöttje dr. Mayer Aurél volt, ki a vizsgálat alatt igen különösen viselte magát, a vizsgálatokat a növendékeket, de a tanítónőt és a mamákat is igen érzékenyen és durván sértette. Azt mondá, hogy: „a mamák a vizsgálat kirkatnak nézik és pávamódra felcizíráknak ilyen alkalmakra.” A támadások nem maradtak megtorlás nélkül. A mamák bánták dr. Mayer urat, s gunysza

jól megpöfölték s kidobták, sőt a lépcsőkön is végig tütöttek. Az iskola kapuja előtt álló hordár tolvajt vélt, el akarta fogni a „dr.” urat, míg végre az elhívtott iskolaszéki előkő rábeszélésének sikerült a csendet helyreállítani. A vizsgának természetesen vége szakadt.

— **Az igazságügyminiszter** a következő rendeletet bocsátotta ki a törvénysekek, járásbíróságok és ügyészségekhez: Az országgyűlési választások közelodvén, kötelességemnek tartom a bírakat és kir. ügyészeket az 1869. IV. t. cz. 11. §-ára, illetve az 1871. XXXIII. t. cz. 17. §-ára figyelmeztetni, melynek értelmében politikai jogaik szabad gyakorolhatása s meggyőződéseiknek előzetes, sőt nyilvános kijelentése is meg van ugyan engedve, de másrésről nem egyeztetethő össze sem az idézett törvénnyel és rendelettel, sem pedig, és különösen a bírói állással, hogy akár politikai véleményük, akár képviselőjelöltjüktől toborzást gyakoroljanak, vagy nyilvános helyeken avagy a gyűlésekben szónokoljanak. A legsúlyosabb felelősséggel terhelné magát azon bíró, királyi ügyész vagy bírósági hivatalnok, a ki hivatalos állását felhasználva, pártfele vagy az ő pártjára történő részére hivatalos állásától függő bármely előnyt helyezne kilátásba, vagy az ellenpártiakat hivatalos állásától függő hátránnyal fenyegetné. Egyébként örömet adok kifejezést azon várakozásomnak, hogy nem forduland elő eset, mely kötelességemmé tenné alkalmazni mindazon rendszabályokat, melyeket a kötelességükről megfellekedző bírók, ügyészek és bírósági hivatalnokok ellen a törvény az igazságügyminiszter rendelkezésére adott. Budapest, 1881. jun. 8. Dr. Pauler Tivadar.

Vegyes hírek.

— **Attentatum III. Sándor oszár ellen.** Körülbelül tíz napja Peterhofba készült átköltözni a czár és egész udvara. Gacsínából Pétervárig vasuton száddékozott menni a czár és családja, onnan pedig az öbölbe gőzhajón egészen a peterhofi palota közelében levő kiszállóig. Az utolsó pillanatokban névtelen levelet kapott a rendőrség főnöke, a mely felszolitotta őt, hogy szorgos kutatást rendeljen el a császári yacht, a mely a czárt és családját fogja szállítani. A kutatás eredménye az lett, hogy a hajó egyik hadnagyát és két altisztet elfogták. Az utóbiaknál olyan bombákat találtak, a minőkkel II. Sándor oszár halálát okoztak. Ezen eset hatást tett a czárra. Peterhofban minden kigondolható óvatosság megtéttett és a peterhof-pétervári vasuton minden ötven lépésre egy-egy katonai őrt szoronyos puskával.

— **Reform** Oroszországban. Az oroszrendőrök legközelebb kard helyett ólomgombos botokkal fognak főfegyvereztetni, mint az angol rendőrök. Londonban e célból az orosz kormány legközelebb több mint 20,000 ilyen botot rendelt meg. A botokkal egyidejűleg a brit fővárosban 5000 ugynevezett rendőr perczet is rendeltetett meg mely karikákkal van ellátva s a letartóztatottak megbilencselésére szolgál. E perczek az által tűnnek ki, hogy ezek segélyével egy gyermek is engedelmességre kényszerítheti akár a legerősebb embert, ha a bilincsen egy karikát megfordít; a percz ugyanis e megfordításnál kiállhatatlan fájdalmat okoz. Az orosz kormány az angol rendőr-egyenruhát is meg akarja honosítani az orosz rendőrségnél.

— **Meggyilkolt** expedíció. A Giulietti alta vezényelt tudományos expedíció tagjait Afrikában a benszüllött tudvalóvőleg meggyilkolták. Giulietti tapasztalt és ismert Afrika utazó volt, ki már 1877-ben részt vett Assa-Bai kikutatásában és azonkiütt többször beutazta Afrika és Ázsia partjait. Feladatukl tűzte ki, meg tudni azt, vajjon a Guaima folyó hajózható-e. Kevéssel Baifutból való távozásra uttn a benszüllöttek, Masanában, kíséretével együtt megtámadták és mindnyájukat megölték.

HETIVASÁR.

— Kolozsvárt, 1881. jun. 23. —

Időjárásunk kedvező. Váárunk közepes. Forgalom lanyhult. Mezei gazdáink kapálattással, szőna csinálással vannak elfoglalva. Nagyobb behozatal a fapiacra van. A gabonapiacson a behozatal nem felelt meg a keresletnek.

Fapiacson: 11—11 cm. vastag fenyő gerenda folyómeterre = 12 kr., 13—16 cm. = 36 kr., 16—19 cm. = 48 kr., 24—24 cm. = 60 kr., 32—32 cm. = 1 frt; egy drb 28 m. vastag fenyő deszka = 50 kr., 35 m. = 65 kr., 55 m. = 1 frt 10 kr., levél deszka = 25 krajczár.

Borgói zsendely 1000-re = 4 forint 50—80 kr., havasi = 2 frt 80 kr. — 3 frt.

A faragott lécz párja = 35 kr. Egy közönséges szekér tüzi fa = 2 forint 50 kr. — 3 frt 50 kr.

Egy szekér mész = 9—10 frt.

Gabona-piacunkon hectoliter szerint 76—78 k. tiszta buza 8—8 frt 20 kr., 74—76 k. 7—7 frt 50 kr., 70—72 k. rozs 5 frt 60 kr., 75 k. kukuricza 4 frt, 42 k. zab 2 frt 10 —

— Fapiacunkon egy kis szekér szőke 4 frt, a zapszalma párja

Sertéspiacunkon — e hó 22-én közönséges forgalom mellett a kövér sertés darabja 33—65 forint, soványé 14—23 frt, malacz 5—12 frt.

Majorságpiacon: egy pár csirke 30—60 kr., tyuk 1 frt, liba (kövér) 5 frt, sovány 2 frt, pike 1 frt 30—40 kr., rucza 1 frt 10 kr., 6 db tojás 10 kr.

A

„Kelet” magántáviratai.

Sepsi-Szent-György, jun. 24. Tiszta Kálman egyhangulag nagy lelkesedéssel megválasztott Sepsi-Szent-György országgyűlési képviselőjévé.

Deés, június 24. A nagy-ilonai választó kertületben eddig a magyarláposi követ Simó Lajos szabadelvűpárti országgyűlési képviselővé egyhangulag megválasztott.

Deés, június 24. A bethleni választókertületben gróf Bethlen András szabadelvű párti eddigi követünk országgyűlési képviselővé nagy lelkesedéssel egyhangulag kikiáltott.

Deés, június 24. A nagyiklodi választókertületben báró Bánffy Dániel volt főispán, belső titkos tanácsos, szabadelvű párti egyhangulag országgyűlési képviselővé választott.

(Magyar távirati iroda.)

Budapest, június 24. Az ipolysági kertületben Paczoly János ellenzéki választott meg.

Bécs, június 24. Milán ma délután Belgrádba utazik a fejedelemtől Franzensbadba viszi. Maga Emsbe, utóbb Iachlbe megy.

Tegnap Schönbrunnban diszebed volt, melyen a közös kül- és hadügyek, az osztrák miniszterelnök, a bécsi szerb követ és a belgrádi osztrák-magyar követ vettek részt.

Konstantinápoly, június 24. Corti olasz követ együttes jegyzéket nyújtott át.

Marseille, június 24. Szombat óta 600 olasz elutazott.

Budapest, jun. 24. Megválasztattak országos képviselőkké egyhangulag: Pulay Kornél szabadelvű Komárom, Pauler Tivadar szab. I. kertület, Dóry Dénes szabadelvű, bonyhádi kertület Tolnamegye. Kármán Lajos szab. Uj-Verbán (Bácsm.) Beniczky Gyula szab. Fülek, Perényi Zsigmond br. szab. Szőlős (Ugocsm.) Szontagh Pál nógrádi szab. Balassagyarmat, Mathlekovic Sándor szab. Apatin, Teleki Domokos gr. szabadelvű Deés, Vidliczky József függ. Nyiregyháza, Veszter Imre ellenzéki Vlendvai kertület Zala, Engelmayer József szab. Lőcsei kertület Szepesmegye, Pulszky Ágoston mérsékelt ellenzéki Széchenyi kertület Nógrádmegye.

Budapest, Mezőkövesden a kertület képviselőjévé Prónay József államtitkár egyhangulag megválasztott, Szababely Gyula ellenzéki községi kertület, Tischler Vince mérsékelt ellenzéki szepti kertület, Propstner Antal szabadelvű gölniczbányai kertület, Andrassy Tivadar gróf szabadelvű terebesi kertület, Ernuszt Kelemen mérsékelt ellenzéki felső-cőri kertület, Balogh Géza mérsékelt ellenzéki nagymihályi kertületben, Mezey Ferencz szabadelvű szakolczai kertület.

A fővárosi kerületekben a szavazás foly. Az ötödikben: eddig Wahrman 268, Brody 148, negyedikben: Királyi 122, Havas 58, hatodikban: Busbach 348, Helfy 164, hetedikben: Hoffmann 89, Breselmayer 19.

Madrid, jun. 24. Az Oránban székelő spanyol consul szára becsült azon spanyolok számát, a kiket az arabok lemeszároltak 400 spanyol részt megsebesült, részt arabok fogságába került. A hivatalos „Gaceta” közölni fogja szombaton a király által aláirt azon rendeletet, mely a képviselőházat főszoztatja, és az új parlamentet szeptember 20-ra összehívja.

Zágráb, jun. 24. Vojnovics és Urbánics egyetemi tanároknak a tartománygyűlésen a fumei kérdés tárgyalása alkalmával majdnem a felségértésig menő hallatlan kifakadásait következtében, mint halljuk, gr. Pojacevich László ban ezen urakat komolya figyelmeztette, hogy valjon magaviseletüket a fiatalaságot képző állásukkal összeegyeztethetők-e tartjak-e? Bős, jun. 24. A mai orvosi jelentés szerint Koburg Ágost hercegen a tüdőgyuladással kivül a mellhártya gyuladásnak tünetei is mutatkoznak. A lélegzés nehéz, a gyöngöség megfelelő az egészségi viszonyoknak.

Palermó, 1881. jun. 24. Nehány száz tanuló tegnap ismét tüntetett. A polgármester felszolitotta a lakosságot, hogy csilapodjék le és helyezze bizalmát a kormányba.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos: BÉKÉSY KÁROLY.

BAK LAJOS

műasztalos

KOLOZSVÁRTT

gépekkel berendezett gyárában mindennemű

BUTOROKAT,

BOLTI és TEMPLOMI

berendezéseket,

építési asztalos munkákat

készít, s az építések alkalmából ajánlja gőzzel kiszáritott nagy mennyiségben

készletben levő

KOCZKAPADLÓIT.

Amerikai tölgy parquette egy □ öl 7 frt.

Koczkás parquette egy □ öl 12 frt.

Ugyan ő nála kaphatók kiszáritott tölgy, bükk, juhar, hárs, dió, kőris s másnemű fák jutányos árban.

Megrendeléseket vidékre is a legnagyobb pontossággal teljesít. (240) 17—100

LATTNER ZSIGMOND

elsőrendű krasznai (Szilágymegye)

MAGYAR COGNACJA

Zamatja, finomsága és tisztasága miatt a londoni

Eisler Baruard & Comp cég

teljes előismerésben részesíté s a felette drága francia Cognacnak első helyezi. Egy 6—7 deciliteres üveg ára 1 frt 30 kr.

Egyedüli raktár Kolozsvártt

Széky Miklós gyógyszerésznél.

Ugyanott nagy raktár minden bel- és külföldi

gyógy-különlegességeknek

a finomabb gyógyszerészet és illatszert köréből.

„Ne köhögj“

nővénymész maláta cukrok Egger Codein pastillái és maláta cukor; kái; Dr. Voss Catarhus labdaccai; Berger és Guyot kátrány labdacsa stb. melyek köhögés, nátha s nehez légzés ellen mind hatásosnak bizonyultak. (27) 58—*

Moll Seidlitz-por

Valódi csak,



ha minden dobozon a sas és az én sokszorosított czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb eredménnyel használt mindennemű gyomorbetegségek és egészségi bántalmak (mint étvágytalanság, szorulás stb.) vértörődés és aranyér-bántalmak ellen.

Különösen oly egyéneknek ajánlandó, kik túlo életmódot visznek.

Hamisítások bíróság üldöztenek.

Ára egy lepecsételt doboznak 1 frt. oszt. ért. 23—52

Francia borszesz és só.

A legmegbízhatóbb orvos a szenvedő emberiség részére minden belső és fogfájásnál, idült hibák és sebek, rákbajok, tiszók, gyulad szemek hűdés és mindennemű sértéseknél stb. stb.

Palaczkban használati utasítással együtt 80 kr. o. é.



Dorsch-halmáj-zsirolaj

Krohn Mich és társától Bergenben (Norvégiaiban).

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelembe előforduló olaj között az egyedüli, mely orvosi célokra használható.

FÖRAKTÁR:

Moll A. gyógyszerész,

es. kir. udvari szállító. Bécs, Tuchlauban.

A t. cz. közönség figyelmézetik csakis Moll-féle készítményeket kérni és csakis olyanokat elfogadni, melyek védjeggyel és aláírással ellátva vannak.

Raktárak: Kolozsvártt Wolff J., Széki M., Dr. Hintz Gy., Valentini A. és Biro J. gyógyszer., Dietrich S. és Csiki testvérek kereskedésében; Beszterczén: Szongott L. Deesen: Nik Fer. K. Fehérvártt: Fröhlich J. gyógyszer. Brassóban: Jekelius N. gyógyszer. Segesvártt: J. B. Teutsch. Szász-Régen: Böck és Rössler. M. Váasrhely: Bucher M. Szebenben: Müller K. gyógyszer.

Szamos bizonyítvány a legelső orvosi tekintélyekből érdem érmék, különböző kiállításokról.

Harminez éven át jónak bizonyult



Anatherin szájviz

Dr. Pop J. G. től es. k. udvari fogorvos Bécsben, 1. Bognergasse 2.

Gyökerez gyógyszer mindennemű fogfájás ellen. Jónak bizonyult öblögető viz az idült torokbajoknál. 1 nagy palaczk 1 frt. 40 kr. 1 közép 1 frt. és 1 kicsi 50 kr.

Növényi fogpora rövid használat után fogakat vakító fehérekre teszi, anélkül, hogy azok ártalmára volna. Ára dobozonként 63 kr.

Anatherin fogpástája üvegszelencékben, 1 frt 22 arral, jónak bizonyult fogtisztító szer.

Illatos fogpástája a szájtüreg és a fogak ápolása és fentartára a legki több szer darabja 35 kr.

Fog olma igen gyakori s a legbiztosabb szer a lyukas fogaknak önölmozására. Ára dobozonként 2 frt, 10 kr.

Növényi szappan a legkellemesebb s a legjobb szer az arczbőr szepítésére. Ára 30 kr.

A t. cz. közönség felkérte világosan Pop csász. k. udvari fogorvosféle készítményeket kérni, s csak az olyakat fogadni el, melyek saját védjeggyel vannak ellátva, Raktárak vannak:

Kolozsvártt Wolff János, Dr. Hincz Gy. Biro János, Valentini A. Széki Miklós gyógyszerészeknél, Dietrich Samuel, Csapó Sándor és Demeter József kereskedésében. Tordán Trajavitcs E. gyógyszerésznél és Török Albert kereskedésében. Tekébe Wagner F. gyógyszer. B. Hunyadon: Fay V. gyógyszer. Szamosújvártt: Placintár G. és fia gyógyszer. Szász-Régen: Schaafer S. és Coppel F. gyógyszer. M. Laposon: Brener O. Deesen: Roth P. gyógyszerészeknél. Beszterczén: Fleischer Rudolf és B. Zinec kereskedőknél. Gy. Szent-Miklós on Eranosz B. gyógyszer. Radnán: F. Daichent, Betlenben: Szentgyörgyi M. Borgó-Prundon: Vachsmann A. Zilahon: Ungar G. és Weisz S. gyógyszerészeknél. Maros-Vásárhelyt: Hutflesz K. keresk. Binder K. Jenei K. gyógyszer. Lechnitz: Scheint F. gyógyszer. Gyergyó-Ditróba: Szathmári S. gyógyszerésznél. Sz. Udvarhelyt: Konecz A. gyógyszer. gyógyszerésznél. és Erdély összes gyógy és illatszertáraiban. (268) 4—17

A deési kiállítási érem.

Figyelemreméltó!

A sz. fehérvári kiállítási érem.

Feketeerdői üvegyár

erdélyi főraktára Kolozsvártt

Hunwald Lipótnál

tart folytonosan nagy raktárt mindennemű közönséges fuvott-ugy a legfinomabb, külföldi gyárakkal versenyképes kristály metszett üveget, rosolis-, sör- és borivó garnitúrákat gyógyszerári ujjabb mintájú üvegeket

ajánlja továbbá:

kül- és belföldi közönséges valamint

belgiai Solintáblait

hazai és csehországi porcellán és köedényt,

bécsi lámpa nagyraktár.

Tükröket, arany és diszes fa-keretben.

Első kolozsvári

üvegmetező műhely,

ablak üvegezési munkák vállaltatnak, vidéken és helyett

Hunwald Lipót,

45—52

(279)

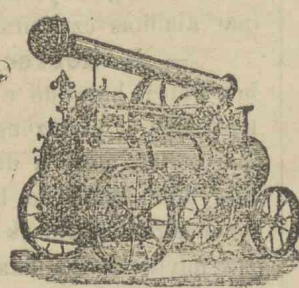
B. Magyar-utca 4. sz.

Egger testvérek

érem és régiség kereskedők

Budapest Dorottya utca 9.

legjobb árakat fizetnek mindennemű régiségekért, régi Zománc ékszerek, római ékszerek és kisátlások, régi erdélyi penzek legjobb árakban átvételnek. Beállítás esetén a postaköltségek tollán fizetnek. (267) 8—12



KOTZÓ PÁL



Budapest, illői ut 18. sz.

Ajánlja a május hó 2-án Adán tartott ekeversenyen

az első díjjal: arany éremmel

és a második díjjal: ezüst éremmel

kitüntetett szabadalmazott

kettős és hármas ekeit,

gőzmozgonyait

fa-, szén és szalmafitéshez,

gőzcséplőgépeit

üzögtisztító készülékek,

a gabonát piaczképesen

adják zsákokba.

2.

1—10

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

28.

29.

30.

31.

32.

33.

34.

35.

36.

37.

38.

39.

40.

Az ifjuság szépségét a legkésőbb aggkorig megóvni, minden hölgy főfeladata,

mely kiválóan töltötezi a bőr legdugdosabb ápolását. Ennek tiszta és gyöngéd megtartása, idomítása és frissítése, foltok vörösség, szepölés minden bőrszenny eltávolítása, egyenlítő különösen a ránczok és radók azonnali és tartós megsemmisítése, kiválóan eszközölhető az amyria kitérő, hatásában meglepő

RAVISSANTE

du dr Lejosse á Paris

hivatalosan megvizsgált egyetlen ártalmatlan bőrpoló szer által. Paris, London, Bécs, Budapest elegáns hölgyvilágának legértékesebb toiletté tükre a fiatal kor frissességének és aggkorban való megtartása: ezerszeresen jónak bizonyult, és mint első szepítő szer egy hölgynek pipereasztalról sem szabad hiányoznia.

Egy nagy eredeti üveg ára 2-50

Egy kis eredeti üveg ára 1-50 (használati utasítással.)

Ravissante szappan

a legjobb és legfinomabb illatos mosó szappan a bőr szépsége és javítására. Használat után a bőr bárszony finom lesz, és igen kellemes szagot tart meg. — Sokáig tart és ki nem szárad, a ki egyszer megkísérette, az soha soha többé nem használ más szappant.

Egy doboz (3 drb) ára 1 frt 35 kr. egy db. 50 kr.

Ravissante arczpor.

A párisi és londoni hölgyvilág: valamint a legtöbb művész nő legkedveltebb arczpor. Mindazon t. hölgyek kik egyszer használták, meggyőződtek, hogy a

POUDRE RAVISSANTE felülmulhatat-



lan, igen jól tapad, láthatatlan, és természetes üdöséget ad a bőrszínnek tehát legjobban ajánljhatjuk.

Nagy doboz ára 1 frt. Kisebb 60 kr. fehér vagy rózsaszínű.

Felül mulhatatlan és teljesen ártalmatlan a

RAVISSANTE FOGPOR

mely a fogakat hófehérre tisztítja, odvasodástól és bűzösödéstől megóvja.

Savmentes semlegesítő, vízben oldó alkotórészekkel bír, a fogak tökéletes tisztítását lehetővé teszi, s azok mellett természetes színöket és fényöket megtartják, és sem vegyileg, sem erőműlileg nem lesznek megtámadva: a könnyenvérző foghús természetes erejét megkapja a száj pedig kellemesen föllesz frissítve. Egy doboz ára 50 kr.

A ki szép és egészséges fogakat óhat, a győződjék meg mihamarabb egyetlen kísérlet által, hogy mily kitérő, majdnem csodálatra méltó hatásu a

Ravissante-szájviz.

Minden savaktól mentes, s a fogak ápolására legalkalmasabb éltető és balzsamos növényanyagokból készítve. — Általa a foghús megerősödik, a fogak zománca ápolva, a rothadás elkerülve lesz. 10 csepp elégséges belőle egy kortyvízzel, mely vegyülékkel a fogak bevégzett tisztítása után, a száj jól kiöblíttetik és soha sem kellend fogfájásban szenvedniük.

Nem létezik más készítmény, mely mindennapi használatnál oly hasonlíthatlan jó eredményt biztosítana a fogak szépségére és fentartására nézve, mint a Ravissante szájviz, mely a fogakat oly veszélyes fogkőlerakódását, és a szájnak a legkellemesebb frisséget és üdöséget kölcsönözi.

Egy eredeti üveg ára 1 frt.

Valódi minőségben, nagyban és kicsinyben kaphatók a központi főraktárban

Schwarz Friderika, ilatgyógyszertárában

Budapest, városházter 9. szám, „Haris-bazár“.

Lévébeli megrendelések a pénz beküldése vagy utánvétel mellett postafordultával teljesíttetnek.

Raktár Kolozsvártt: Valentini Adolf, és Biro János gyógyszerész uraknál és a legtöbb vidéki illatszert- és gyógyszerárakban.

RAVISSANTE HAJ-ESSENTIA

kitűnő hatással bír a hajtalaj tisztítására, mely a hajkorpa képződését és a haj kihullását meggátolja: igen kedvelt fejmosó szer, mert jótékony hatást eszközöl a fejbőrre.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

A kik valóban jó, a czélnek minden irányban megtehető hajkenőcsöt óhajtanak tegyenek egy kísérletet a

Pomade Ravissante

kitűnő hajkenőccsel, mely a hajtalaj szépséti és ápolja, a hajtalajt megerősíti, a korpa képződését meggátolja, a hajkilútsát megakadályozza, annak természetes fényt és hullámos alakot kölcsönöz, és a legkésőbb korig védi a megöztülést ellen.

Egy tégely ára 1 frt.

Ravissante hajápoló olaj.

Legjobb övszer a haj öztülése és kihullása ellen, mely a korpaképződést meggátolja, a beteg hajtalaj új életre hozza és a haj növést bámulatosan előmozdítja. Ajánlható azoknak, a kik hajkenőcs helyett hajolajat használnak. Hajtása csodálatos.

Egy üveg ára 1 frt.

